

תת"ע 2417/05/14 - מדינת ישראל נגד סיגלית מיכל אולשקר

בית משפט השלום לתעבורה באשדוד

תת"ע 2417-05-14 מדינת ישראל נ' אולשקר
תיק חיצוני: 30210030752

בפני	כב' השופטת נועה חקלאי
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשמים	סיגלית מיכל אולשקר
	ע"י ב"כ עו"ד דוד קולקר

החלטה

ביום 22.3.15 התקיים בפני דיון בתיק שבנדון.

בתחילת הדיון הודיע ב"כ הנאשמת כי הנאשמת כופרת במיוחס לה.

רק לאחר שנרשמה הכפירה, קיבל ב"כ הנאשמת העתק מכתב האישום אשר הוגש לבית המשפט. בעותק של כתב האישום אשר הוגש לבית המשפט נוסף סמליל של עלה תלתן, סמליל אשר לא נמצא בהעתק כתב האישום אשר נמסר לנאשמת ודבר התיקון לא הודע לנאשמת עד כה.

ב"כ הנאשמת טען לפסול חמור בכתב האישום.

לדבריו החוק אינו מכיר בביטוי "תיק תלתן".

לדבריו באמצעות סימון "תיק תלתן" התביעה "עוקפת" את החוק ומוסרת לבית המשפט מידע על עברה של הנאשמת.

לדבריו הוספת סמליל התלתן לכתב האישום נוגד את סעיף 85 לחסד"פ אשר קובע מה יכיל כתב אישום. סימון "תיק תלתן" אינו נכלל שם.

לאור האמור, ביקש ב"כ הנאשמת כי אורה על מחיקת סמליל עלה התלתן מכתב האישום כן ציין ב"כ הנאשמת כי לטעמו, יש להורות על פסלותו של שופט אשר נחשף לסימון זה.

לשאלת בית המשפט התנגדה ב"כ המאשימה למחוק את סמליל התלתן מכתב האישום.

ב"כ המאשימה ביקשה ארכה ליתן לבית המשפט תגובה מסודרת בכתב.

ביום 23.3.15 ניתנה תגובתה הראשונה של המאשימה שעיקרה:

"חומרת העבירות נלמדת על פי טיבן ואין בסימון כזה או אחר כדי ללמד על עברו התעבורתי של הנאשם, או הפלילי או וותק הנהיגה".

על פי התגובה:

"הנחת היסוד היא שבעבירות המסווגות על ידי התביעה כעבירות תלת"ן חומרת העבירות ברורה מאליה, מעצם מהות העבירות ולכן יש אינטרס ציבורי שעבירות מסוג זה תתבררנה בהליך מזורז."

ביום 26.3.15, בטרם מתן החלטה סופית בבקשת ב"כ הנאשמת, ביקשתי מהמאשימה לקבל הבהרות: האם העתק כתב האישום המתוקן לאחר הוספת הסמליל של עלה התלתן נשלח אל הנאשמת, מהי משמעות הסמליל והאם משמעות זו הוסברה לנאשמת, ומהי רשימת העבירות אשר אותן מסמנת המאשימה בסמליל עלה התלתן.

ביקשתי כי התגובה תינתן על ידי אגף התנועה עד ליום 15.4.15. לבקשת המאשימה הארכתי את מועד מתן התגובה עד ליום 29.4.15.

ביום 29.4.15, ניתנה תגובת המאשימה באמצעות סנ"צ סיגל כהן אברמוביץ, רמ"ד תביעות את"ן.

לדבריה ביום 1.11.11 יצאה לדרך רפורמה, בהשתתפות נציגי משרד המשפטים, הנהלת בתי המשפט, פרקליטות המדינה, משרד התחבורה, המשרד לבטחון פנים ומשטרת ישראל.

במסגרת הרפורמה הוחלט למקד האכיפה בעבירות אשר הוגדרו כמסכנות חיים, אשר לגביהן גובש מתווה של החתמת הדוח בסמליל עלה תלתן וניתובו להליך שיפוט מזורז תוך 30 יום. לדבריה עיקרי הרפורמה פורסמו בכלי התקשורת ורשימת עבירות התלת"ן העדכנית נשלחה אל מנהל בתי המשפט.

העתק מרשימה זו צורף לתגובה שנמסרה לבית המשפט בתיק זה.

באשר לנאשמת נשוא תיק זה, טענה רמ"ד תביעות את"ן כי יוחסה עבירה של שכרות מכח סירוב לבדיקת שכרות, עבירה שנכללה לדבריה במסגרת עבירות התלת"ן, וכי בטופסי השימוע אשר נערכו לנאשמת צויין מפורשות כי המדובר בתיק תלת"ן וכי הנאשמת קיבלה את הטפסים בו במקום.

עוד טענה כי לא קיימת הוראה המטילה על המאשימה ליתן הסבר לנאשמת באשר לתוכן כתב האישום לרבות ביחס לסימנים המופיעים בכתב האישום.

קראתי בעיון את שתי תגובותיה של המאשימה.

הגם שבית המשפט אינו מתערב במדיניות האכיפה הנעשית על ידי המאשימה, נראה כי בתיק שבפני נפלו ליקויים, אשר לטעמי יש בהם משום פגיעה בזכויות הנאשמת.

במה דברים אמורים:

הגשת כתב אישום מתוקן לבית המשפט מבלי ליידע את הנאשמת:

כתב האישום המתוקן בתיק זה, הוגש לבית המשפט באופן לקוי.

סעיף 91 לחסד"פ [נוסח משולב] התשמ"ב 1982, מתיר לתובע בכל עת עד תחילת המשפט לתקן את כתב האישום, להוסיף עליו ולגרוע ממנו, במסירת הודעה לבית המשפט המפרטת את השינוי, ובית המשפט ימציא העתק מן ההודעה לנאשם.

בתיק זה כתב האישום הראשוני אשר הוגש לבית המשפט כלל את סימון התלתן. לבית המשפט לא נמסרה הודעה כי בוצע שינוי בכתב האישום.

הנאשמת בתיק זה אף לא היתה מודעת לעובדה כי לבית המשפט הוגש כתב אישום השונה מזה אשר נמסר לה, שכן לנאשמת נמסר כתב אישום אשר אינו כולל את סמליל התלתן.

התייחסותה של רמ"ד את"ן לכך שבטופס השימוע אשר נמסר לנאשמת, נרשם מפורשות כי התיק הינו תיק תלתן, לא יכול לפטור את המאשימה מהחובה להודיע על התיקון שבוצע בכתב האישום ומהחובה כי העתק מכתב האישום המתוקן יומצא לנאשמת.

הוספת סמליל התלתן לכתב האישום מנוגדת לחוק

זאת ועוד, סעיף 85 לחסד"פ [נוסח משולב] התשמ"ב 1982 קובע מפורשות מה יכיל כתב האישום.

סמליל התלתן לא נכלל ברשימה זו.

סעיף 239 לחסד"פ [נוסח משולב] התשמ"ב 1982 מסמיך את שר המשפטים באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של

הכנסת לקבוע תקנות סדרי אישום והמצאת מסמכים אף בסטיה מהוראת חוק זה. ואכן במסגרת תסד"פ התשל"ד 1974 הוסדרו טפסים אשר אושרו לצורך הזמנת נאשמים לבתי משפט בעבירות תעבורה.

סמליל התלתן אינו מופיע אף בטפסים המאושרים. (ראו בעניין זה החלטתה המפורטת של כב' הש' שורץ בתתע"א 1872-03-14).

העברת מסרים לבית המשפט שלא בידיעת הנאשמת

סימון סמליל התלתן על כתב האישום יש בו משום העברת מסרים לבית המשפט, שלא בידיעת הנאשמת.

לטעמי אין זה ראוי שבית המשפט יקבל מסר מהמאשימה אשר לא הובא לידיעת הנאשמת.

גם אילו קיבלה הנאשמת את העתק כתב האישום המתוקן הכולל את סמליל התלתן, לא יכולה היתה לדעת את פשרו של הסמליל, לא על ידי חיפוש בספר החוקים ולא על ידי חיפוש ברשומות.

לטעמי, כל מסר אשר מבקשת המאשימה להעביר לבית המשפט, חייב להיות גלוי ונהיר לכל הצדדים המתדיינים.

כך למשל, תובע אשר סבור כי קיימת אפשרות שיבקש מבית המשפט להטיל על נאשם עונש מאסר בפועל באם יורשע, עליו להודיע על כך לבית המשפט במועד הגשת כתב האישום. (סעיף 15א לחסד"פ [נוסח משולב] התשמ"ב 1982. הוראה זו הוסדרה בחקיקה ראשית).

הוראה זו מתבצעת באופן שכבר בכתב האישום נרשמת עמדתה העונשית של המאשימה באופן מפורש, במילים ברורות - ולא באמצעות סמליל סודי (למשל סמליל של אזיקים).

כך גם בדיון הראשון אשר מתקיים בבית המשפט המאשימה מציינת במפורש לפרוטוקול, כי באם יורשע תעתור למאסר הדברים נאמרים במפורש, ולא באמצעות סמליל אשר פשרו לא מובן לנאשם.

כך לטעמי, אם מבקשת המאשימה ליתן קדימות לטיפול בעבירה המיוחסת לנאשמת, עליה לומר את הדברים במפורש, כך שגם הנאשמת תהא מודעת לעמדה זו ולא באמצעות סימול אשר מובן רק למאשימה ולבית המשפט.

באשר לזימון הנאשמת לשיפוט מהיר תוך 30 יום, עניין זה לכשעצמו אינו מצריך סימון התיק, שכן בהתאם לנהלי העבודה בין בתי המשפט ומשטרת ישראל, המאשימה מקבלת מבתי המשפט את רשימת המועדים אליהם ניתן לזמן נאשמים, והיא זו אשר בוחרת את המועד אליו יוזמנו, כפי שאף בעניינה של הנאשמת, בחרה המאשימה לזמנה לדיון תוך 11 יום מביצוע העבירה.

באשר לעמדת המאשימה לפיה אין בסימול התלתן כדי ללמד על הרשעותיהם של נאשמים, גם בעניין זה מצאתי צדק רב בדברי ב"כ הנאשמת.

סימון עבירת שכרות שלישית כתיק תלתן:

בניגוד לתגובתה הראשונית של המאשימה מיום 22.3.15, ובניגוד אף לתגובת רמ"ד תביעות את", רשימת העבירות המסווגות כעבירות תלתן, כפי שהוגשה למנהל בתי המשפט - **כן כוללת עבירה שהחומרה אינה נלמדת מטיב העבירה אלא בשל עברו של הנאשם**, והכוונה לעבירה אשר מוגדרת על ידי המאשימה: "נהיגה בשכרות פעם שלישית, ללא קשר לכמות אלכוהול שנמדדה".

ברשימת העבירות המסווגות כ"תלתן" נכללת עבירת השכרות במספר מצבים:

- נהיגה בשכרות כאשר תוצאת הבדיקה פי 2.5 ומעלה מרף המקום חזקת שכרות לפי חוק.
- נהיגה בשכרות פעם שלישית, ללא קשר לכמות אלכוהול שנמדדה.
- נהיגה תחת השפעת אלכוהול בצירוף עבירה של נהיגה בפסילה ו/או גרימת תאונת דרכים.

קרי עבירת שכרות "רגילה" (אשר תוצאתה אינה פי 2.5 ומעלה מרף האכיפה המקום חזקת שכרות), אינה נכללת ברשימת תיקי התלתן, אלא אם כן זהו אירוע שכרות שלישית של אותו נאשם.

על כן כאשר בית המשפט מקבל לידו כתב אישום ובו מיוחסת לנאשם עבירת שכרות ברף "הנמוך", למעשה בית המשפט לומד גם לומד על עברו התעבורתי המכביד של אותו נאשם, וכי זוהי עבירת שכרות שלישית שלו, ובכך לטעמי יש פגיעה ממשית בזכויותיו של אותו נאשם.

דוגמאות בודדות לתיקים כאלו אשר הוגשו לבית משפט זה:

- תת"ע 5991-12-14 (דוח 30250490270) תיק אשר סומן "תלתן" - שכרות 360 מ"ג אלכוהול.
- תת"ע 6096-06-14 (דוח 30250410484) תיק אשר סומן "תלתן" - שכרות 370 מ"ג אלכוהול.
- תת"ע 1838-02-15 (דוח 30250505960) תיק אשר סומן "תלתן" - שכרות 400 מ"ג אלכוהול.
- תת"ע 5998-06-14 (דוח 30250410559) תיק אשר סומן "תלתן" - שכרות 515 מ"ג אלכוהול.

סימון עבירות מסוג ברירת משפט כתיק תלתן

למותר לציין כי המאשימה אינה מקפידה לסמן כתיק תלתן רק את העבירות אשר מצויות ברשימה אשר נמסרה להנהלת בתי המשפט, וכי תקלות רבות שקיימות מצביעות על כך כי הסימון נעשה באופן לקוי.

להלן דוגמאות בודדות מיני רבות בהן אף עבירות "קלות" מסוג ברירת משפט סומנו כתיקי תלתן:

תת"ע 4307-06-14 (דוח 38110353927) דוח מסוג ברירת משפט- שימוש בטלפון שלא באמצעות דיבורית - סומן כתיק תלתן.

תת"ע 7220-03-14 (דוח 38110340759) דוח מסוג ברירת משפט - נוסע שאינו חגור בחגורת בטיחות - סומן כתיק תלתן.

ומן הכלל אל הפרט

לאור כל האמור, מסכימה אני עם ב"כ הנאשמת, כי בתיק זה האופן בו בוצע התיקון בכתב האישום על ידי הוספת סמליל התלתן, מבלי שהובא כלל לידיעת הנאשמת אינו תקין.

על כן, אני נעתרת לבקשת ב"כ הנאשמת ומורה למאשימה למחוק מכתב האישום את סמליל התלתן.

המאשימה תגיש לבית המשפט תוך 14 יום כתב אישום מתוקן אשר לא כולל את סמליל התלתן.

לא מצאתי כי יש בפגמים עליהם הצבעתי כדי להביא לפסלותי מלדון בתיק זה, בפרט שמתגובת רמ"ד תביעות את"ן נמצאתי למדה כי סמליל התלתן בעניינה של הנאשמת הוסף לאישום בשל מהות העבירה, ולא בשל עברה של הנאשמת, אף כי מצאתי לציין שעבירת השכרות מכח סירוב לבדיקת נשיפה, אינה מצוייה ברשימת העבירות אשר הומצאה למנהל בתי המשפט ואשר סווגו על ידי המאשימה כעבירות תלת"ן (למעט סמל הסעיף).

תשומת לב הצדדים כי התיק קבוע להוכחות ליום 30.6.15, וכי בהתאם להחלטתי מיום 22.3.15 היה על המאשימה להמציא לבית המשפט את רשימת העדים שבכוונתה לזמן, וזאת עד ליום 29.3.15.

עד כה טרם הועברה רשימת עדים ולכן טרם זומנו עדי התביעה.

המאשימה מתבקשת להמציא לבית המשפט בדחיפות את רשימת העדים שבכוונתה לזמן לדיון.

מזכירות תעביר העתק ההחלטה לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, 03 מאי 2015, בהעדר הצדדים.